

Muralles de l'Hospital de Cervelló

Olesa de Bonesvalls

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Hospital de Cervelló. 08795 OLESA DE BONESVALLS
Emplaçament: Al barri de l'Hospital, al peu de la carretera BV-2411

Coordenades:

Latitud: 41.34548
Longitud: 1.84624
UTM Est (X): 403475
UTM Nord (Y): 4577752

Classificació

Número de fitxa: 08146 - 61
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Romànic Gòtic
Segle: XIII
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: En general l'estat de conservació de la muralla és bo, tot i els elements que s'han afegit a la banda de ponent.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: Decret 1949 n° 164. BIC, R-I-51-5567, Llei 16/1985.
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari: IPAC n° 2734.
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Obert
Ús actual: Estructural

Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Barcelona. Carrer del Bisbe, 5. 08002 BARCELONA
Fitxes associades:	
<u>Hospital de Cervelló</u>	
Autoria de la fitxa	Cortés Elía, M ^a del Agua
Data de registre de la fitxa:	ds., 01/10/2005 - 02:00
Autoria de la darrera revisió:	María del Agua Cortés Elía, OPC
Data de la darrera revisió:	dj., 26/02/2026 - 12:04

Descripció

El recinte emmurallat envolta l'edifici de l'Hospital, l'església i altres edificis annexes. És una muralla de no gaire alçada coronada per merlets esglaonats. Té forma de polígon irregular amb quatre cares, amb una paret que el divideix en dues meitats. El mateix edifici de l'Hospital es troba adossat a la muralla per la banda sud; per la banda est hi ha l'església, al costat del portal d'entrada al recinte que s'obre al nord. És un portal d'arc de mig punt adovellat coronat per un merlet esglaonat amb la carassa romana incrustada. Sobre el merlet hi hagué fins al 1936 una creu gòtica de la mateixa factura que la que hi ha sobre la teulada de l'església, situada sobre un cap de marbre també d'origen romà. Segons diferents autors sembla que els fragments de la creu i del cap es conserven a l'Hospital ja que els va guardar l'hospitaler (Llorac, 1993; Misser, 1953). En aquesta part nord de la muralla hi ha 9 merlets, amb l'obra de tàpia i pedra, amb les cases del carrer Santa Marta adossades a aquesta. La part de la muralla de llevant té 12 merlets, i l'obra és de pedra amb morter de calç, amb la capella a l'extrem. La part de la muralla de migdia té 4 merlets i la paret de l'edifici de l'Hospital, tot fet de pedra, amb un contrafort i diversos afegits posteriors. En aquesta part hi ha una porta d'entrada al clos, d'arc escarser i amb un merlet esglaonat a sobre. La muralla de ponent és de pedra i tàpia, d'obra matussera, amb 8 merlets.

Observacions:

Al llibre de visites pastorals de l'església d'Olesa de Bonesvalls del 1312 (ADB) s'assenyala que el nombre de persones que passaven per l'Hospital era molt elevat, unes 400 al mes, cosa que va provocar que es construís un conjunt de cases al seu entorn per tal d'allotjar al personal que hi treballava. Es diu que assistiren als actes d'inauguració fra Ramon de Penyafort, el rei Jaume I, el senyor de la baronia de Cervelló i fundador, Guillem II. El 1590 el bisbe Juan Dimes Lloris va fer posar un escut sobre la porta de l'Hospital amb una llegenda: "Aquest Hospital fundat en altres temps per Guillem de Cervelló, el bisbe Juan Dimes Loris ara l'ha restaurat"; probablement el mur que divideix el pati fou fet en aquesta època. Està inclòs al catàleg d'elements a protegir del PGOU d'Olesa, 1989. Fotografia 1 de Marta Mitjans.

Història

L'Hospital de Cervelló sovint era anomenat "castrum Hospitalis" (Els castells catalans, vol III). Era un recinte emmurallat i la torre amb matacans que hi havia al centre era la torre defensiva dels conjunt. L'Hospital va ser fundat per Guillem II de Cervelló i de Cervera, tal i com va deixar constància al seu testament de 2 de juny de 1262, en el que ordena que es faci un hospital al terme d'Olesa de Begues, al costat de la via pública en el lloc conegut com el Pèlag d'Olesa. Havia de tenir la missió d'atendre i curar als pobres, pelegrins, predicadors i passatgers. Al mateix testament fa donació a l'hospital del lloc d'Olesa amb

tot el seu territori. Tot i aquest destí inicial de fer les funcions d'hospital de malalts, la funció que va fer durant la seva història va ser com a lloc d'hostatge i almoïna de pobres, vianants i pelegrins fonamentalment. Les obres per construir l'edifici començarien al moment de la donació, l'any 1262; entre 1270 i 1274 l'edifici d'estil gòtic estaria completament acabat, així com part de la capella, de la torre i la muralla.

Bibliografia

LLORAC I SANTÍS, Salvador (1993). Olesa de Bonesvalls. Un paisatge, un passat i un present. Ajuntament d'Olesa de Bonesvalls Ajuntament.

MISSER I VALLÈS, Salvador (1953). Glosses històriques d'Olesa de Bonesvalls Salvador Misser i Vallès. Barcelona Tall. Gràf. J. Prats Bernadàs.

MONTE, M.A. (1987). Inventari de Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya. Fitxa nº 2734.

AA.VV. (1992). Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Volum 6: Alt Penedès. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

